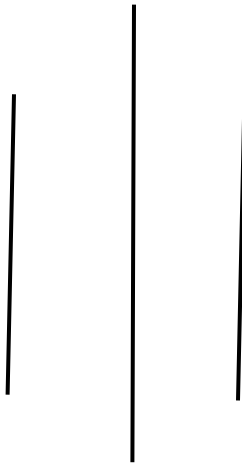

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा नियमावली,
२०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको

२०८० साल माघ देखि चैत्रसम्म (तेस्रो त्रैमासिक) भएका/गरिएका
सम्पादित प्रमुख कार्यहरू

(स्वतः प्रकाशन)

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
कोशी प्रदेश, विराटनगर
२०८०

१. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति

नेपालको संविधान, २०७२ बमोजिम देशलाई सङ्घीय ढाँचामा पुनर्संरचना गर्ने उद्देश्यका साथ वर्तमान संविधानको भाग १३ मा प्रदेश कार्यपालिका सम्बन्धी व्यवस्थाभए अनुरूप संविधानको धारा १६८ अनुसार मिति २०७४/११/३ गते कोशी प्रदेशको मन्त्रिपरिषदको गठन भएको हो । प्रादेशिक संरचनाको स्थापना कालमा गठन भएको ७ वटा मन्त्रालय मध्ये सामाजिक विकास मन्त्रालय विभाजन भई मिति २०७८/१०/२३ गतेका दिन स्वास्थ्य मन्त्रालयको गठन भएको हो । स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रादेशिक नीति निर्माण गर्ने, योजना तर्जुमा गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने, कार्यक्रमहरूको नियमन र व्यवस्थापन गरी प्रदेशलाई समृद्ध बनाउने उद्देश्यले यस मन्त्रालय स्थापना भएको हो ।

२. मन्त्रालयको काम कर्तव्य तथा अधिकार

प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७९ बमोजिम यस मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छः

१. स्वास्थ्य सेवा तथा पोषण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
२. प्रदेशमा स्वास्थ्य सेवामा आवद्ध जनशक्तिको विकास र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्ययोजनाको निर्माण, कार्यान्वयन र अनुगमन,
३. प्रदेशभर स्वास्थ्य सेवामा प्रभावकारिता ल्याउन स्वास्थ्य जनशक्तिको अभिलेख व्यवस्थापन सहित समुचित वितरण र परिचालन,
४. स्वास्थ्य सम्बन्धी विपद् तथा महामारी पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण र कार्यान्वयन,
५. प्रदेशमा स्वास्थ्य प्रयोगशालाको मापदण्ड तथा गुणस्तर निर्धारण र अनुगमन,
६. ग्रामीण क्षेत्रमा स्वास्थ्य घुम्ती शिविर सम्बन्धी कार्ययोजना निर्माण र सोको कार्यान्वयन तथा अनुगमन,
७. स्वास्थ्य सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि संघ र स्थानीय तहसँग समन्वय र सहकार्य,
८. स्वास्थ्यकर्मीको आचार संहिता निर्माण, कार्यान्वयन तथा अनुगमन,
९. प्रदेशमा स्वास्थ्यको भौतिक संरचना, स्वास्थ्य उपकरण, एम्बुलेन्स, शववाहन र सम्पत्तिको प्रादेशिक अभिलेखको निर्माण र सोको समुचित व्यवस्थापन,
१०. नागरिकलाई अत्याधुनिक तबरले सहज, सुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको प्रत्याभूति गर्ने विषय,
११. प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, प्रसामक तथा पुनर्स्थापनात्मक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्थापन,
१२. स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी प्रदेशस्तरीय प्राज्ञिक, व्यवसायिक र पेशागत संघ संस्थाको अभिलेख व्यवस्थापन र नियमन,
१३. प्रदेशमा स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर निर्धारण, अनुगमन र नियमन,

१४. राष्ट्रिय मापदण्ड बमोजिम औषधिजन्य तथा स्वास्थ्य प्रविधि सम्बन्धी सामग्रीको उत्पादन तथा सञ्चय, अधिकतम खुद्रा मूल्य निर्धारण, अन्तिम बिसर्जन, गुणस्तर तथा मापदण्ड निर्धारण र नियमन,
१५. राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप अस्पताल, नर्सिङ्ग होम, निदान केन्द्र, उपचार केन्द्र र अन्य स्वास्थ्य संस्था तथा प्रयोगशालाको दर्ता, सञ्चालन, अनुमति र नियमन,
१६. राष्ट्रिय मापदण्ड बमोजिम संघ र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा स्वास्थ्य बीमाको कार्यान्वयन र पहुँच विस्तार एवं सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन तथा नियमन,
१७. औषधी निगरानी (फर्मा कोभिजिलेन्स), औषधिको उचित प्रयोग र सुक्ष्म जीवनिरोधक प्रतिरोध (एन्टि माइक्रोवायल रेसिस्टेन्स) न्यूनीकरण,
१८. खोपको आपूर्ति र व्यवस्थापन,
१९. संवेदनशील औषधि तथा अन्य स्वास्थ्य सामग्री खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन,
२०. प्रदेशस्तरमा स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान, स्वास्थ्य लेखा पद्धतिको संस्थागत व्यवस्थापन, सूचना प्रवाह प्रणालीको व्यवस्थापन,
२१. जनस्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्भेलेन्स) व्यवस्थापन,
२२. सूर्तिजन्य वस्तुको नियन्त्रणका लागि समन्वय तथा नियमन,
२३. स्वास्थ्य सम्बन्धी आपतकालीन अवस्था, महामारी व्यवस्थापन, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह, आपतकालीन अवस्थाका लागि औषधी तथा औषधिजन्य सामग्रीको प्रादेशिक बफरस्टक व्यवस्थापन,
२४. सरुवा तथा नसर्ने रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम,
२५. राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन,
२६. स्वास्थ्यजन्य फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमन,
२७. प्रदेशस्तरको सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन,
२८. स्वास्थ्य सरसफाई तथा स्वच्छता अभियानमा निजी क्षेत्रको सहभागिता प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
२९. आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका अन्य प्रचलित परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवा सम्बन्धी प्रदेशस्तरीय मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
३०. जनसंख्या, बसाईसराई र परिवार नियोजन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन तथा अनुसन्धान, सूचना प्रणालीको स्थापना र सञ्चालन एवम् सो सम्बन्धमा संघ तथा स्थानीय तहसँग समन्वय।

३. मन्त्रालयबाट सम्पादित कामहरूको विवरण

अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा महाशाखा

- राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका बमोजिम प्रादेशिक एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिद्वारा चौधवटा स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनका लागि सिफारिस गरिएको र चार वटा संस्थाहरूको एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन नविकरण गरिएको।
- प्रादेशिक प्रेषण केन्द्रद्वारा १०२ टोल फ्री नम्बर मार्फत जम्मा २७७ जनालाई एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइएको।
- संक्रामक रोग तथा सघन उपचार केन्द्रलाई शैलजा आचार्य हृदयरोग केन्द्रमा परिणत गरी स्वीकृत कार्यविधि अनुसार मिति २०८०/१०/०८ बाट सञ्चालनमा ल्याइएको।
- प्रेषण केन्द्रमा ३ जना स्टाफ नर्सलाई लिखित परीक्षा तथा अन्तरवार्ताको माध्यमबाट नियुक्ति गर्न प्रशासन महाशाखा सँग समन्वय गरिएको।
- कोशी प्रदेश आर्थिक सहायता कार्यविधि २०७९ को संशोधनका लागि यस मन्त्रालयबाट प्रस्ताव गरिएकोमा मिति २०८०/१२/२६ मा कोशी प्रदेश आर्थिक सहायता कार्यविधि २०८० जारी भएको।
- कटारी अस्पताललाई प्रदेश स्तरीय ५० शैयाको अस्पतालमा स्तरोन्नति गर्न प्रस्ताव गरिएकोमा मिति २०८१/०१/२१ मा प्रदेश सरकारबाट प्रदेश स्तरीय ५० शैयाको अस्पतालमा स्तरोन्नति गर्ने निर्णय भएको।
- प्रदेश स्तरीय आयोजना बैंक व्यवस्थापन सुचना प्रणालीमा आयोजना प्रविष्टी गरिएको।
- विद्यालय नर्स कार्यक्रमका लागि थप गर्नुपर्ने विद्यालयहरूको विवरण स्वीकृत गरिएको।
- नविकरण तथा सञ्चालन अनुमतिको सिलसिलामा विभिन्न अस्पताल तथा हेमोडायलाइसिस सेन्टर अनुगमन गरिएको। साथै अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा उजुरी परेका विभिन्न अस्पतालहरूको अनुगमन गरिएको।

- ५० शैया भन्दा माथिका निजी अस्पतालहरुको नविकरण, अस्पतालहरुको स्तरोन्नति तथा पुर्वाधार मनसाय पत्र प्रदान गर्ने प्रक्रिया नियमित भईरहेको। साथै दुई वटा अस्पतालमा न्युनतम सेवा मापदण्डको मुल्याङ्कन भएको ।
- विशेषज्ञ डाक्टरलाई करारमा भर्ना गर्नका लागि विज्ञापन प्रकाशित गरी परीक्षा सञ्चालन तथा नियुक्ति गरिएको ।
- अस्पतालहरुमा सुनाई बोलाई सम्बन्धी अपाङ्गता भएकालाई सहज सेवा प्रदान गर्न नेपाल बहिरा संघ सँग सम्झौता गरी दोभासे परामर्श सेवा संचालन गरिएको ।
- अस्पताल व्यवस्थापन समिति पुनर्गठनका लागि प्रदेश नं. १, जन स्वास्थ्य ऐन २०७७ लाई शंशोधन प्रस्ताव पेश गरी प्रदेश सरकारद्वारा अध्यादेश मार्फत शंशोधन भएको ।
- स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहतका आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, प्रादेशिक आयुर्वेद अस्पताल तथा स्वास्थ्य निर्देशनालय समेतको सहभागितामा आयुर्वेद सेवा प्रवाह सम्बन्धमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- सुनसरी स्थित चतरामा आयोजना भएको महाकुम्भ मेलामा प्रदेश स्तरिय व्यवस्थापन समिति गठन गरी महाकुम्भ मेलामा स्वास्थ्य व्यवस्थापन, अनुगमन साथै आवश्यक औषधी , उपकरण र एम्बुलेन्स सेवा सहयोग तथा व्यवस्थापन गरियो ।

नीति, योजना तथा जनस्वास्थ्य महाशाखा

- प्रदेशका सबै जिल्लाहरुबाट (१४ वटै) एक/एक जना उत्कृष्ट महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका छनौट गरी मा.मुख्यमन्त्रीज्यूबाट विराटनगरमा सम्मान कार्यक्रमको आयोजना गरिएको ।
- प्रदेश मातहतका स्वास्थ्य कार्यालयहरु मार्फत सबै स्थानीय तहहरुमा (१३७ वटा) हाल रहेका "ख" वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा आवद्धताका लागि विवरण संकलन गरिएको ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रका विभिन्न विषयवस्तुहरुमा अनुसन्धानात्मक कृयाकलापका लागि कार्यक्षेत्रगत शर्तहरु तयार गरी खरिद प्रकृया गरिएको ।

प्रशासन महाशाखा

- विशेषज्ञ चिकित्सकहरू सेवा करारमा लिइएको तथा स्टाफ नर्स सेवा करारमा लिन परीक्षा कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- कर्मचारीहरूको स्तरवृद्धि सम्बन्धि आन्तरिक कार्यको सहजिकरण गरिएको ।
- कर्मचारीहरूको सरुवा तथा कामकाजमा खटाउने कार्य गरिएको ।

४. मन्त्रालयको प्रमुख, प्रवक्ता, सूचना अधिकारी तथा गुनासो सुन्ने अधिकारीको नाम पद

मन्त्रालयको प्रमुख: डा. सुधा देवकोटा
पद: प्रदेश सचिव
मोबाइल नं. ९८५२०२१०९५

प्रवक्ता: डा. सुरेश मेहता
पद: ब. जनस्वास्थ्य प्रशासक/दर्शौं
मोबाइल नं.- ९८५२०२९१८०

सूचना अधिकारी: डा.रविन्द्र निरौला
पद: आयुर्वेद चिकित्सक/आठौं
मोबाइल नं.-९८५२०२१०९७
इमेल: suchanaadhikari.moh@p1.gov.com

गुनासो सुन्ने अधिकारी: डा. रविन्द्र निरौला
पद: आयुर्वेद चिकित्सक/आठौं
मोबाइल नं.-९८५२०२१०९७

५. मन्त्रालयको वेबसाईट तथा इमेल

Website: moh.p1.gov.np
Email: info.moh@p1.gov.np

६. मन्त्रालयमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन

चालु आ.व. २०८०/८१ को माघ महिना देखि चैत्र मसान्तसम्ममा यस मन्त्रालयमा लिखिम रूपमा सूचना मागका लागि दुईवटा निवेदन परेकोमा एक जनालाई माग भएको सूचना उपलब्ध गराइएको तथा एक जनाको प्रक्रियामा रहेको । साथै कतिपय सूचना मौखिक रूपमा माग गरिएकोमा सोही बमोजिम उपलब्ध गराइएको ।

आ.व. २०८०/८१ को माघ देखि चैत्रसम्म प्रादेशिक एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिबाट एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनका लागि सिफारिसपत्र दिइएको विवरण

सि.नं.	एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन गर्ने संस्था	स्थानीय तह	जिल्ला	एम्बुलेन्सको वर्ग	सिफारिस भएको मिति	संस्थाको किसिम	कैफियत
१	श्री आधारभूत अस्पताल	सभापोखरी गा.पा.	संखुवासभा	"ख"	२०८०/१०/०२	सरकारी	
२	श्री नुभ प्रा.स्वा.के	मकालु गा.पा.	संखुवासभा	"ख"	२०८०/१०/०२	सरकारी	
३	श्री चिसापानी प्रा.स्वा.के	जन्तेडुङ्गा गा.पा.	खोटांग	"ख"	२०८०/१०/०२	सरकारी	
४	श्री स्वास्थ्य चौकी भोक्राहा	भोक्राहा गा.पा	सुनसरी	"ख"	२०८०/१०/०२	सरकारी	
५	श्री स्वास्थ्य चौकी फात्तेप	फाल्गुनन्द गा.पा	पाँचथर	"ख"	२०८०/१०/०४	सरकारी	
६	श्री स्वास्थ्य चौकी बान्ह	लिम्चुंगबुंग गा.पा	उदयपुर	"ख"	२०८०/१०/०५	सरकारी	
७	श्री स्वास्थ्य चौकी ओखे	राम प्रसाद राई गा.पा	भोजपुर	"ख"	२०८०/१०/०५	सरकारी	
८	श्री प्रा.स्वा.के तेल्लोक	सिरिजंघा गा.पा	ताप्लेजुङ्ग	"ख"	२०८०/१०/१४	सरकारी	
९	श्री साब्लाखु स्वा.चौ	सिदिङ्वा गा.पा	ताप्लेजुङ्ग	"ख"	२०८०/१०/१६	सरकारी	
१०	श्री बिर्तामोड नगर अस्पताल	बिर्तामोड न.पा	झापा	"ख"	२०८०/१०/१७	सरकारी	
११	श्री स्वास्थ्य चौकी लुङरुपा	फिदिम न.पा	पाँचथर	"ख"	२०८०/१०/२८	सरकारी	
१२	श्री दमक न.पा अस्पताल	दमक न.पा	झापा	"ख"	२०८०/१२/०४	सरकारी	
१३	श्री आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	लेटाङ न.पा	मोरंग	"ख"	२०८०/१२/०६	सरकारी	
१४	श्री इटहरी अस्पताल	इटहरी न.पा	सुनसरी	"क"	२०८०/१२/१३	सरकारी	
माघ देखि चैत्रसम्म सिफारिस भएको "क" वर्ग = १ "ख" वर्ग = १३					जम्मा=१४		

आ.व. २०८०/८१ को माघ देखि चैत्रसम्म प्रादेशिक एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिबाट एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन नवीकरणको विवरण

सि.नं.	एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन गर्ने संस्था	ठेगाना	एम्बुलेन्सको वर्ग	नवीकरण भएको मिति	सवारी साधन नम्बर	कैफियत
१	श्री दि.रु.म.न.पा	दि.रु.म.न.पा, खोटांग	"ख"	२०८०/१०/०४	प्र.१-०१/००१ झ ७८८	
२	श्री राम पुकारी सिंह प्रतिष्ठान	भद्रपुर न.पा., झापा	"ख"	२०८०/११/०२	प्र.१-०१/००१ च ८९९२	
३	श्री आधारभूत स्वा.के. पालुवा	भोजपुर न.पा., भोजपुर	"ख"	२०८०/११/२९	प्र.१-०४/००१ झ ००३८	
४	श्री भारतीय भू.पु शैनिक संघ	भद्रपुर न.पा., झापा	"ख"	२०८०/११/२९	प्र.१-०१/००१ ख ७४२९	